

Nr 463.

Av herrar **Andersson** i Rasjön och **Jeppsson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 244, med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 244 föreslås vissa ändringar i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet. De föreslagna ändringarna angivas vara ägnade att avhjälpa de för närvarande mest framträdande bristerna i väglagstiftningen. Frågan om en fullständig revision av väglagen har nämligen ansetts böra anstå ännu någon tid för inhämtande av ytterligare erfarenheter rörande åtskilliga, av den genomgripande utvecklingen på vägväsendets område beroende, svävande frågor. Från denna utgångspunkt synes flertalet av de föreslagna lagändringarna vara väl motiverade.

Beträffande vissa föreslagna ändringar i väglagens 5 §, tredje stycket, vilja vi dock i ett avseende framföra invändningar. Förslaget innebär bland annat, att Konungens befallningshavande, i motsats till vad nu är fallet, skall äga rätt att förordna om förening av väghållningsdistrikt, oaktat vederbörande distrikt icke fattat samstämmande beslut angående sammanslagningen. Enligt lagrummets avfattning torde till och med en dylik sammanslagning kunna genomdrivas, fastän intet av de till förening ifrågasatta vägdistrikten biträtt förslaget om sammanslagningen. Konungens befallningshavande synes ävenledes få rätt att föreskriva under vilka villkor föreningen skall träffas och väghållningsdistrikten därvid, likasom beträffande frågan om själva sammanslagningen, endast ha att avge yttranden.

En dylik tvångsvis skeende sammanslagning av vägkommunala förvaltningsområden, som under lång tid bestått som självständiga enheter, synes i och för sig föga tilltalande. I de flesta fall torde ett sammantvingande av distrikt, vilka även i fortsättningen vilja äga självständigt bestånd, leda till tvister och obehag och mera skada än gagna en önskad utveckling av vägväsendet. Det anförda motivet, att de små distrikten icke skulle förmå följa med den tekniska utvecklingen och fördenskull icke kunna prestera ett fullgott vägenderhåll, verkar icke övertygande. Några bevis för detta antagande ha icke heller i propositionen anförts. Även de små väghållningsdistrikten ha nu i många fall ensamma eller i bolag anskaffat vägmaskinell utrustning, låt vara

av enklare och billigare slag än de stora distrikten men oftast lika praktisk och ändamålsenlig. Det torde heller ingalunda förhålla sig så, att små väghållningsdistrikt regelmässigt hava sämre skötta vägar än stora distrikt. Många exempel kunde framdragas, som visa, att ett relativt litet vägdistrikt under normala förhållanden och med intresserad ledning kan uppvisa ett bättre och billigare ordnat vägväsen än ett större distrikt, som arbetar under i övrigt ungefär lika betingelser. Däruti att ett vägdistrikt är stort, ligger icke någon direkt fördel. Snarare torde det vara fördelaktigt ur administrationssynpunkt, att distrikten icke äro alltför stora, så framt nämligen skötseln av desamma hädanefter som hittills skall förbliva ett menighetsbestyr och icke överlämnas åt fackutbildad, helt avlönad personal. Att de små väghållningsdistrikternas ekonomiska läge mångenstädes behöver upphjälpas erkännes villigt, men härför torde effektivare medel böra tillgripas än sammanslagning tvångsvis av ett eller annat distrikt. Genom att exempelvis förena tvenne ekonomiskt svaga distrikt till ett, lärer väl ingen nämnvärd förbättring i läget uppnås.

Skulle å andra sidan en mera allmän förstoring av väghållningsdistrikten ur skatteutjämningsynpunkt befinnas önskvärd, anse vi, att en reglering i sådan riktning bör åvägabringas först i samband med en blivande fullständig revision av väglagstiftningen, då den kan genomföras efter mera systematiska och enhetliga principer, än vad som kan bli valet med den i propositionen föreslagna anordningen. För närvarande synes de ändringar i övrigt som i föreliggande proposition föreslås i väglagens 5 § vara tillräckliga att möjliggöra erforderliga jämkningar i vägdistriktindelningen. Så länge nu gällande grunder för gestaltningen av de vägkommunala förvaltningsområdena i stort sett upprätthållas, anse vi emellertid som en given förutsättning för alla regleringsåtgärder, att samstämmiga beslut i saken fattats av de därav berörda distrikten. Vi få fördenskull hemställa,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 244 måtte besluta sådan ändring av 5 § i förslaget till lag om ändring i vissa delar av lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet, att förening av väghållningsdistrikt med annat väghållningsdistrikt eller del därav icke må ske med mindre samstämmande beslut om föreningen fattats av de av åtgärden berörda väghållningsdistrikten.

Stockholm den 1 april 1927.

Gustaf Andersson
i Rasjön.

Ola Jeppsson.